

Revtepeno
Poprijeta Devica Marija

VI terai ticsaj, 1 st.

1906. Jan.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szv. Szebestján.

Vszebina.

1. Rednikov predgovor	1
2. Klekl Jozsef: Marija Lankovicska	2
3. Bassa Ivan: Iz zgodovine szv. materecérkvi	3
4. Szlepec Ivan: Cslovek	10
5. Laurent: Edna navada	14
6. (szj.) Vesznicski kepi	18
7. Sztani dűsa gori	25
8. (kj.) Miszli na novo leto	27
9. (bj.) Drobizs	28

**Vszem narocsnikom zselemo blázseno
novo leto, vsze dobro vu njem, nájbole pa
obilo blagoszlova Szrea Jezusovoga!**

**Ki sesé liszt v dáblati, naj zanjega dve
koroni posle na ime: Klekl Jozsef pleba-
nos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd.
(Vasm.)**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.
Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron.**

NEVTEPENO POPRIJETA
DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Hválen bodi Jezus Krisztus!

Lübleni Cstevci!

Drügi tecsáj Marijinoga liszta vam sz tem szresnim i gorescim zselenjom dam vroke, naj szi zsnjega nabirate, kak vesela z cvetja med. Szladek med vam voscsim, steri naj szladi vasz vu szküsávanja britkoszti, steri naj omocsi vaso pesajocso düso, steri naj olehsa vasz tezsehse bremen.

Isztina, ka nasz letosz prece menje bo, kak láni, ali liszt bo záto letosz tüdi to, morebit escse vecs dobroga doprinásao, kak láni. Cvetocse drevo bo on, pod sterim bo dobra krscsanszka familija veszelo prebivala. Zreli szád bo rodio z steroga bo trezno i bogabojecse szlovenszko lüdsztvo poleg düsne potrebesine v obilcsini trgalo. Cvetécsa rozsa bo, z steroga dihékom bo sze vszaka szlovenszka hizsa napunila, v stero ga notri püsztijo. Rászt nevugiliv bo nas liszt, steri bo pravico ne-

presztrarno glászo i ocsividno kázao na krivoj poti hod-
nike, ne kabi je oszpotao, nego k pravici vekivecsnoj k
Jezusi Krisztusi nazaj pripelao po prosnjah nevtepeno
poprijéte Device Marije steroj, na csészt bo znova zlozseni.

Cena njemi osztáne *dve koroni* i zhájao bode vszaki
meszec oszmoga. Vu imeni Precsiszte Device Marije vasz
proszim predrági krsccseniki, narocsite szí ga.

Szv. Szebestjan, l. 1905. decembra 15-ga.

Klekl Jozsef,

plebános, rednik.

Marija Lankovicska negda Tisinszka.

Kre vodine Müre, stera szvojov szrebrnov vodov
náglo kúsűje celi dugi krajnik nase szlovenszke
okrogline, lezsi sztárodavna i zse nigda szlávna
fara: Tisina. Szrednja piknjica té szlarinszke
fare je ona lepa gotiska cérkev, stera je na csészt Blá-
zsenoj Devici Mariji poszvecsena. Tak dabi vido ono po-
bozsno, szlovenszko lűsztvo, stero je to zmozsno cérkev
zidaló. Tak dabi vido njihovoga szrca szkrito zselenje:
Oh dabi doszta dűs zvedlo za njo, prislo vu njo, csasz-
tilo vu njoj mater nebeszko.

Tak dabi vido pobozsne fárnike klécsati vu njoj i
szrcsno prosziti: Marija bodi ti zagovornica nasa, bodi ti
pomocsnica proti neprijátelom, bodi ti branitelica proti
vszem zmotam, stere bi znale nase vnűke, nase dugo
pokolenje od tébe i tvojeja Szina vkraj szpraviti.

Tak dabi ovárao bojazen vu njihovoj dűsi: ka pa
csi nasi potomci zagresijo, ka pa csi sze dobra mati sztébe
szpozábijo ka pa csi po krivih szledah bodo hodili jeli
je pa te osztávis ti kincs cérkvi nase, ti dika fárnikov
tisinszkih?

Ne szo dobili odgovora, mi dámo meszto njih. Mi
njihovi szlédniki, mi njihovoga pokolenja nevredne kot-
rige odgovorino: Ne nasz je Marija zapűsztila, ne sze je
z szvoje decé szpozábila, ne je zavrgla one gorécse pros-
nje, stere szo od vszeh krájov vkűp pridocsi pobozsni
romarje pred njénov csűdodelnov podobov z szvojih szre

vülevali. Marija sze je ne szpozábila z szvojega romarszkoga meszta, Tisina z romarszkov cérkevjev escse izda sztoji, den od dnéva bole szlavi, ár kriva vera kre njé mocs gübi, práva pa mocsno raszté.

Isztina, ka tiszte csüdodelne podobice, k steroj je lüsztvto tak rado romalo, ne ga vecs vu njej, ali obdrzsáne je pa li v onoj mujszi v Lankovici vise Grádca, kak je bila na tisinszskom oltári.

Isztinszka zgodovina je to i ne pripoveszt. Ne iscsimo zroke, zakaj je odnesena z cérkvi, hválimo bole Boga, ka sze je tak zgodilo. Csi osztáne duzse tam, oszkruni jo törk, onicsi jo luteran, ki je vnoga leta cérkev vu szvojih rokah meo, ognola sze je tih neprijátelov vu tühinszko meszto po csüdnoj poti, gde csi je glih zbantüvana bila, preisla je pa itak ne.

Te nájbole vreli krop po csaszi mlácsen i mrzeo gráta, ta najvéksa gorécsnoszt lüsztvta sze tüdi po mali raszhladi. Naj tej mlácsni i mrzli tisinszki katolicsanci, ki szo szledkar szkoro vszi vero zatájili i luteranje posztanoli, vu szvojo oblászt ne dobijo Marijine csüdodelne podobice, je ona njim na kastigo, nam pa na zsaloszt preszeljena v Lankovic na Stajerszko, kam je njihova roka ne szégnola, kam sze tisinszkih vernih fárníkov szrcé britko obrácsa i szilno zdiháva: Zakaj szi nasz osztávila, oh pridi nazáj vu tvojo zvoljeno meszto, vu tvojo romarszko lepo olepsano cérkev, Marija Tisinszka.

Klekl Jozsef.

(Dale.)

Iz zgodovine szv. materecerkve.

Vameno szam vam, lübi cstevci nasega lizta, popisati v etom novom leti od neszrecse francuszkoga drzsanja, stera je doszegla eto drzsanje z tem, ka szo szlobodnozidarci i nevörnri drzsávni poszlanci nove posztáve napravili v preminocsem leti, poleg sterih je katolicsanszka vóra vsze szloboscine zgübila, dühovnicje vszo plácsó, tak ka kde lüsztvto ne

bode znalo dühovnika hraniti, tam fare minejo, i vszé cerkvi szo za drzsavno imanje oznanjene, ka do obesine mogle za nje od szega mao arendo placšuvati drzsanji i csi ne obečsajo zadoszta, je drúge vöre vadlúvanja lahko dobijo. Goszpon rednik szo to túdi dovolili, tak ka ne vem, ka do pravili, ka szam zdaj naednok premeno moje nakanenje i vu veksi pén vszekeo szekiro mojo.*) Tak szam szí naime miszlo, ka de doszta bolse vecs dati, kak menje. To vecs bi pa bilo: Krátka zgodovina szv. matercerkve od zacsetka do denesnji dnevov; ar csi to popisem, v tom de te na konci francuszké szv. matercerkve zgodovina túdi notri pa csi celo zgodovino precstemo, te po pravici szpoznamo, kak csúдно Bog vodi szvojo szv. cerkev, kelko szo zse trpeli pravi krsztsenicje na zemli i kak je Bog pohodo z kastigajocsov szvojov rokov szvoj odebrani narod, kda sze je rod cslovecsanszki z njega szpozabo. Iz zgodovine szpoznamo, ka Bog dugo csaka, ar ma csasz, nego csi sze narodje ne povrnejo, te túdi sztrahovitno zna kastigati. Iz zgodovine szpoznamo, ka je Krisztusova recs vszaki den vu szpunjavanji, ka „vrata peklenszka na obladajo“, ka sze pekeo szlobodno vojúje proti pravoj veri i zmoti vnoge, ki szo te kak kokol i zaji, steri sze vödlocsijo, szv. maticerkev pa sztoji trdno na pecsini Petra ino kem bole jo perejo morja szvetszkoga trpljenja, tem bole sze szveti od bliscsobe lübeznoszti bozse.

Nego kak stees kratko de eta zgodovina naprejdivana, liszt je premali; narocsnikov telko ne ima, ka bi sze veksi lahko napravo, za to sze vsze vu ednom leti ne more v njem popiszati. Leta do potrebna, dokecs de konec tomi deli, nego to me ne moti, ar szí tak miszlim, ka ki nas liszt zdaj lübijó po tom, ka szo ga edno leti zadoszta esaszá meli szpoznati, tiszti, do ga od etoga mao escse bole radi meli ino sze njim z tem niksa křivica ne zgodi, csi do duzse let csakali, dokecs do celo zgodovino vküper meli. Ar je zse 1900 let, ka szv. maticerkev sztoji pa vnogo je ona prezšivela, vnogo je trpela, vu eti vñogih letaj, nego mela je túdi vñoga veszelja, stera njoj je Bog dao na tolazsbo i na szvedocsanszstvo szvojega veroszttúvanja nad njov.

*) Sz szrcá rad dam meszto v liszti toj zgodovini. Red.

Prle pa, kak bi zacsnoli szi dvojo drügo recs mo-remo pogucsati: Kak racsunamo vremen, i kde lezsijo tiszti táli szveta i drzsánja od sterih de eti gues.

Ka sze ticse racsuna vremena, z tem szmo hitro v redi. Vszaki zna, ka zdaj 1906-to leto pisemo. Pa csi bi nasz sto pitao, zakaj ravno telko, zakaj ne 2000, eli 900, ali kakse stécs drügo, njemi vszaki zna odgovoriti, ka zato, ar je zdaj letosz 1906 let tomi, ka sze je Jezus Krisztus narodo. Mi naime i celi krsztsanszki szvet, pa

Marija sz. Jezusekom.

tüdi poganszki, steri je vucseni, od rojsztva Krisztusovoga racsunamo nasa leta. Ka pa pred Krisztusovim rojsztvom szo lüdje leta ne racsunali? Ka bi ne bi, nego te je vszaki narod po szvojem racsunao. Grki na priliko od tisztoza leta, kda szo prvokrat velke vaje, tak zvane Olympiade meli; rimlanci od tisztoza, kda je Rim zozidani, drügi pa od kakse drüge velke dogodbe eli pa od zacsetke njihovoga drzsánja. Zvün toga szo pa racsunali po kralaj i caszaraj tak, ka szo ne stevilo pravili, ali

racsun, liki szamo tak : za caszara Augusztusa, v petom leti Augusztusa caszara i t. d.

Zakaj szo pa ne od zacsetka szveta racsunali ? Zato, ar zacsetek szveta ne tak gvüsen, ka bi ga na leta mogoci bili povedati. Isztina, ka pravimo, ka je pred Krisztusovim rojsztvom 4000 let preteklo, liki csi je 4500 bilo, ali 4300 i t. d. to zato gvüsno ne vemo, ar szo te ne tak zgodovine pizsali, kak szledkar pa csi bi li kaj kde bilo zamerkano, za casza obsinszkoga potopa bi preislo. Vu szv. pizsmi pa, steroga prvih pet knjig je Mojzes pizsao, szo leta z numerami ne povedana, szamo po pekolenjaj szmo mogoci na nikelko zracsunati tiszta prva jezera let.

Zdaj v nasoj dobi pa, csi szii od tisztihi let scsemo gucsati, stera szo pred rojsztvom Zvelicsara bila, te tak delamo, ka od njegovoga rojsztva nazaj racsunamo. Na priliko 5-o leto pred r. kr. je pét let prle, kak sze je On narodo. 105-o leto pred r. kr. je szto pét let prle kak sze je Krisztus rodio i t. d. Po taksem posztane Krisztus, ki je krao ne szamo vremena, nego cele vekivecsnoszti, kakti szrediua nase cslovecsanszke zgodovine ino vszega sztvorjenja. Ztem miszlim, szam zadoszta popiszao nasega vremena racsuna.

Vekse delo je zdaj malo kaj zemlepisza vam nazaj v szpomenek prineszti. Zakaj pa to, ve pa zemlepisz ne szlisi k zgodovini ? Szlisi pa ! Zato ar kda mo szii od razloesnih narodov gucsali, znam li moremo znati, kde zsive steri zdaj. Csi to ne vemo, te de nam cela zgodovina edna velka zmeslava vu glavi, z stere niscse ne bode csednesi, ar niscse ne more zarazmeti prav dogodbe csi njemi je ne popiszano meszto, na sterom sze je ona prigodba godila. Za to moremo znati, ka cela zemla je nikaj drügo ne, kak stera stecs drüga zvezda : Edna velka krugla, stera leti okoli szunce i sze vrli okoli szame szebe tak ka okoli szebe vszaki den, okoli szunca pa vszako leto ednok pride. Bog je to kruglo gori obeszo brezi naprave, szamo z szvojov vszamogoesnosztjov vu szveta prosztor ino csi li ka je najvecs zvezd veksiih, kak nasa zemla, jo je vöodebrao za sztanüvanje csloveka ino za trplenje szvojega jedinorodjenoga Szina. Na toj zemli je odloeso vodine od szühe zemle ino jo je tak pripravo z rasztlinami ino sztvarmi za sztanüvanje csloveka, naj

njemi lehho szlůzsi ino szí zvelicsanje szpravi. Cslovek je pa dao imena ne szamo vszakoj sztvari i vszakoj rasztlini i kameni, nego tůdi morjam i talom szůhe zemle.

Szůha zemla sze denesnji den na pet velki talov razdelava, steri sze zovejo. Europa, Azsia, Afrika, Amerika i Ausztrália.

Europa je on tao zemle, na sterom tůdi mi zsi-vemo, na sterom najbole poznamo zgodovino roda cslovecsega, ar szo tů bili vucseni narodje zse za rojsztva Krisztusovoga. Vėksa drzsanja Europe szo: Ruszuszko z glavnimi mesztami: Moszkva i st. Petersbourg. (Szv. Petra grád) Lůdih je tů okoli 95 million, z najveksega tala szo sztárovőrci, katolicsanci szo szamo polacje. Jezik vszi szkoro szlavjanszki majo. Drzsanje to lezsi od nasz proti szevri i izhodi. Za njim pride Ausztrianszko, stero okoli nasz proti szevri i zahodi kak eden velki kiflin lezsi na mapi. Tů je 25—26 million lůdih z vėksega katolicsanszkih, steri szlavjanszki: polszki, csehszki, ruszuszki, szlovenszki, i hrvatszki; na dale nemski rumonszki i taljanszki guesijo. Vszi teh jezicje majo szvoje drzsave, stere szo med szebom zdrůzsene. Vszaka drzsava: Bukovina, Galicia, Szilėzia, Polszko, Csehszko, Gornja i dolnja Ausztria, Stajarszko, Krajnszko, Tirolszko i Primorszko ma szvoje glavno meszto i za vsze vkůper je Becs, ali Wien, ali szlovenci tůdi pravija Dunaj od vode, poleg stere lezsi, ár tů njihov caszar prebiva. Vogrszko je nasa lůba đomovina. Lůdih nasz je do 20 million z glavnim mesztom Budapest; knam szlisi Horvacko z glavnim mesztom: Zagreb; szem szlisi Primorje z Fiumov i Dalmacia z Zarov. Dalmacio zdaj Ausztria ma, Bosznio, pa Hercegovino pa vkůp mamó z Ausztrióv, ar je nas krao tam caszar. Jezikov szmo jako razlicsni. Drzsavni szlůzsbeni jezik je magyarszki; szo tů szlovacje, ruszi, vlahi, ali romanje, szrbi, horvatje, nemci, szlovenci. Vőre szo tůdi razlicsne. Vecs kak polovica je katolicsanszka, je vise dva milliona sztárovercov, ravno telko kalavinov, malo menje luteranov i do eden million zsidovov pa escse drůge vőre tůde szo vu mensem racsuni. Od nasz proti jugi i zahodi szo mensa drzsánja kak: Szerbszko z glavnim mesztom Belograd, Romanszko z gl. m. Bukarest (zove sze tůdi za vlasko), Montenegro,

ali Crnogorsko z gl. m. Cetinje, Bolgarsko z gl. m. Sofija (od türkov escse malo viszi) Gresko, stero vu nadzemelszko morje notri szega z gl. m. Athen. Zvün toga pa türk ma tü Rumelio, Albanio, Tracio pa tü ma tüdi szvoje glavno meszto Konstantinapoly, ali Carigrad, kak szlovenci pravijo. Lüdsztvo je törszko szlavjanszko albanszko i gresko, po veri izlamci isztaroverci. Bole proti zahodi zvéksega od nasz na jüzsno je Taljanszko z gl. m. Rim. Tü prebiva taljanszki krao od leta 1870-ga, kda szo taljanje od papo eto meszto i okoli lezsecse drzsanje vzeli. Tü prebiva tüdi vszikdar rimszki papa, vidna glava szv. materecerkve i naszlednik szv. Petra. Eto drzsanje je tüdi na Nadzemelszkom morji, stero je od tri sztranih obima. Lüdih je tü 33 million szkoro vszi taljanje i katolicsanci. Vise Taljanszkoga od nasz proti zahodi je Svicarszko, ali Sweiz. Lüdih ma 4 million, sterih polovica je katolicsanszka, drüga pa protestantszka. Jezik je nemski taljanszki i francuszki. Vise od svicarszkoga i od nasz na zahod i szeverni zahod je Nemsko z glavnim mesztom Berlin. Lüdih ma 57 million, steri nemski, francuszki, polszki i szlovenszki jezik gucsijo. Dva tretjiva tala szta protestantszke vöre, eden tretji tao katolicsanszki. Szo tüdi nisterne drüge vöre i narodnoszti v mensem racsuni. Celo Nemsko je zdrüzseno z drzsav, stere szo prle szamosztalne bite, ali pod Ausztrio szlisile i escse zdaj majo szvoje krale, najvodvode, vojvode, grofe i t. d., ki z njimi z deloma ravnajo. Po imeni szo : Bavarszko, Szakszonszko, Württenbergszko, Anhalt, Baden, Braunschweig, Brema, Elszasz-Lotaringia, Hamburg, Hessen, Lippe, Lübeck, Meklenburg-Schwerin, Oldenburg, Pruszoszko, Reusz, Schaumburg-Lippe, Schwarzburg-Rudolstadt, Schwarzburg-Londerhausen, Szaksz-Altenburg, Szaksz-Koburg-Gotha, Szaksz-Meiningen, Szaksz-Weimar-Eisenach pa Waldeck. Od nemskoga proti szevri na drügöm kraji Szevernoga morja je kak edna macska na mapi Svedszko i Norvegszko. Glavno meszto Svedszkoga je Stockholm. Je v drzsanji 5 million lüdih, szami luteranje. Norvegia ma 3 million lüdih, tüdi luteranje. Gl. m. Christiania. Pod njima na otokaj v Szevernem morji Dania z 3-mi millionami lüdih, steri szo tüdi luteranje. Glav. m. Koppenhága.

Sze szlisi Izland otok na szevernem ledenom morji.

Na zahod od Danie, Sved-i Norvegszkoga szta dva velkiva otoka na morji Anglia pa Irland z glavnim mesztom London i Dublin. Lüdih je 42 milliona. Vöre szo tak zvane anglezsko-luteranszke. Je 10 million katolicsancov tüdi. Pod anglezskom malo bole na zahod na ete kraj morja, na zahod od nemskoga je odzgoraj poleg Atlantinszkoga morja Hollandia z Glavnim mesztom Haga. Ma 6 million lüdih, z sterih je 3 million protestantov i 2 milioni katolicsancov. Ovi szo razlicsni. Pod njov proti jugi je Belgium z glavnim mesztom Brüsszel, ma 7 million düs, stere szo szkoro vsze katolicsanszke. Pod Belgiumom na jug i od nemskoga na zahod je Francuszko z glavnim mesztom Paris. Lüdih ma 39 million, szkoro szami francuzje i katolicsanci. Liki vnogo bozsnih katolicsancov more biti, ka szo szii szamo takse drzsavne posztave napravili proti vöri. Od francuszkoga nizse doli je Spanjszko z glavnim mesztom Madrid. Ma 19 million lüdih, szkoro szami katolicsanci i med Spanjszkim i Atlantinszkom morjom je Portugalszko z 6-mi millionami lüdih, ki szo katolicsanci. Glavno meszto je Lissabon, poleg morja.

To bi bila Europa. Molo düzse szmo sze sztavili pri njoj, ar de nam szledkar bole potrebno eta znati.

Ovi drügi táli szveta szo zdaj te: Azsia. Zibeo cslovecsanszkoga roda, vu steroj je tüdi nikda poradizsom lezsao. Najprednji i najbole poznani tao Azsie je denesuje törszko, ar vu tom lezsi Palesztina, kde je Jezus zsivo, vcsio i csüde delao. Tü je bila nikda v tom tali Assyria, Babylonia, sterih kralovje szo telkokrat poropali v sztarom zakoni vöodebrani izraelszki narod. Tü sztoji escse babylonszkoga törma eden tao, steri je zrok, ka dendenesnji narodje telko szvaje majo med szebov za jezikov volo. Vsze to je törszko. Katolicsancov je malo i razskropleni. Zove sze te tao od ruszuszkoga doli do indszkoga morja za malo Azsio.

Tü med erdecsem i persijszkom morjom lezsi tüdi Arabszka püscsava, po steroj szo izraelci 40 let szemtam hodili, kda szo sli z Egyptoma v obecsano zemlo Palesztino. Eta püscsava je szama tak velka, kak pol Europe. Prek ednoga tala te püscsave szo mogli idti Jezus, Maria i Jozsef v Egyptom.

Nega v njoj drügo, kak kamen i peszek. Tü-tam kaksá vretina i nisterno drevo pa malo trate vzimi — v leti ne. No pa okoli kre morja nikelko. Od ete püscsave i törszkoga proti izhodi je Perzsia, dale na izhod pa prednja i zadnja India, stere zdaj anglezsjé i eden mensi tao francuzje majo. Vise dvoje Indie je Kitajszo, ali Khina. 400 million lüdih zsive v tom najveksem drzsanzj szveta. Vu dvojoj Indii je 300 million vküper. Z veksega szo szami pnganje tü i tam. Vise kitajszkoga je ruszovo vsze do ledenogo morja. *Bassa Ivan.*

(Date.)

Cslovek.

Tam je lezsao na szmrtnoj poszteli. Komaj je escse 40 let sztar, ali razvüzdano zsvljenje, vu stero je od mladoszti bio zalezjáni, je na nikoj szpravilo njegovo zdrávje, zinárjano telo zse dale szlüzsi nescse: kak szam pravo, na szkrádnjem je bio. Posztel njegova je gola szlama bila i odevka tüdi ténka, záto szo vrgli na njega escse nisterne cote, naj nebi zmrzno, ár je oszter vöter meo lepo priliko po oni szpotretih oknah notripihati, tak da bi merajocsemi steo pomagati zsvljenje vgásznoti. Sztaresa drzsina pa vertiuja tam szedijo zsalosztno okoli posztelé, globoko i britko szidihávajo, tak da bi kaksá zakunjena düsa iszkala szebi mér i pokoj. Ali vidilo sze na njih, ka ne tehzi to njuvo düso, ka ocsa merjé, nego bole ona nevola, stero ocsa z szebom ne odneszé vu grob.

Te najsztaresi szin zse niti domo ne poglédne, esi glih zná, ka szo njemi ocsa na szkrádnjem: tam sze kárta vu kresmi; mlájssa deca za ocsó tüdi doszta ne márajo i esi gda-gda trobijo, to je szamo záto, ár sze stükajo na poszteli ober jedine odevke. Z kleti sze zmesz csüje szmejnatu krics ino spolljivo szpevanje; toga mérajocsega lasztiven zse obsztaran ocsa obima mrzlo pécs na pol nági i szplóh rova na szrtéli, tak da bi kakse zgübleno blágo iszkao. On szromacsek je vu obilnoszti gorizrászao i szvojemi szinovi tüdi velko vrednoszt prekdao; lepo szo sze

njemi za vsze to zabválili, tak ka szo ga na sztáre dni z nevolov i z posztom krmili; i gda je zse vsza eta duzse ne mogao podnásati i szmrt njegova sze túdi nindri zamúdila, te je odnoro od nevole, na Mihalovo bode tomi zse tri leta.

Te mérajocsi zácsa zdaj zse csiszto preglejüvati: ka je vszigidár tajio, nájmre ka jeszte po szmrti vecsno zsvilenje, to zdaj zácsa za isztínszko szpoznávati; opametüje ka ona dúsa, stera ga za volo vnoge hüdobe vmárja, neprejde, nego de dale zsvéla. Zse njemi je to na pámeti, ka bi dobro bilo popa zazvati ino sze szpovedati — ali eden notrásnji glász njemi to právi: „zse je prekeszno — pa szí ti mocsno oblübo, doli sze zakuno pred pajdásami vu kresmi, ka k szvojoj szmrtnoj poszteli nedás popa zazvati, csi te glih v . . . odneszé — nega pomocsi, vsze je keszno — i te sze njemi tak vidi, da bi sze odprla zemla i on bi vido edno velko ognjeno morje puno z ruzsnimi sztvarmi z cslovecsimi glavmi; nísterni tak da bi pred njim poznáni bili, eden csaren cslovek pa za njegovim hrbtom sztoji i mocsno ga dregne — na to te mérajocsi glaszno szkricsi ino sze gorizbüdi.

Vsze je szamo szenja bila, teska szenja zajtra na pepelnico. Mládoga hizsnika, ki sze je vu ledicsnom sztálishi doszta po ostariah kotao, szenja je to bila. Gda sze je steo zseniti, ta odebrána devojka szí ga je ne stela zéti, ár szo jo vszi doligucsali, ka nede szrecsen on zákon: ali on je tecsász gucsao, telko obecsávao, szebé dolizakuno, ka szí ga je ona itak zéla. Zaprva je vsze dobro slo. Ali sztára navada i pajdásje szo ga pá szploh vu kresmo narátali i zse sze tak vidlo, ka z njega nede drügo kak lump, ki zapijé celo szvoje imánje. — Ali ona szenja ga je presztráhsila, povrno sze je premislávajocsi vu szebi: „Hvála Bogi, ka je escse ne prekeszno, oblübim ka od szega mao lumparijo povrzsem, pajdásje naj pijéjo rezi méne, szvojo zseno i sztarise mo postüvao, za njé sze szkrbo i kak posteni krscsenik scsém delati i bogámoliti.

* * *

Kak bobro bi bilo, csi bi sze vszakomi po hüdi potáh blodécssemi csloveki tak szenjalo ino bi prevido, kama ga ona pot pripela, i tak bi sze szpreobrno, gda je escse

ne keszno. Ali lahko sze vam escse szenja, csi te glih
ocsi odprete drzsali; szamo szi premislzite, ka de sze go-
dilo z vami z zsenov i z decov, csi sze ne pobosate. Jeli
szi szi zse vecskrát ne premislávae, ka bi pri tebi nisterno
delo túdi nacsi moglo biti, csi scsés, ka bi ti na szlednje
vsze dobro vövdarilo, znábiti vu tebi sze túdi cvöri kaksí
gnój, steri ti na nikoj szprávla düso i telo.

Csi prestimas, ka bi zse ednok dobro bilo na dobro
pot sztopiti; csi to scsés ka nebi szebé i ne drügoga na
vecsno szkvarjenjé szüno; csi to scsés, ka bi ednok tvoji
znánci mimo tvojega groba idocsi to pravli: Kvár na njem,
ka je mro, ár je dober cslovek bio, te vzemi eto knjizsico,
esti z njé szkrbliivo i navcsis sze, ka mores csiniti; szamo
te ne, ka bi nacsi delao.

Januárius

Ö leto

Szemen je escse pod sznegom i grüdjom.

Zvün Bogá vszako sztvorjenje má szvoj zacsétek má
eta kniga, zacsétek má túdi cslovek, záto mo vam pred
vszem od cslovecsega zacsétká, ali od na szvet prihájajo-
csega csloveka pripovedao.

Vu tom meszeci mo szi od takse decé gucsali, stera
szo escse ne na szvet prisla, ino gda taksa deca nancs
vu Tripsztrüli nepoznajo szpizsane ali pa stampane litere
záto, ka mo piszao, to onim preporácsam, ki poleg toga
kak zácsajo vu deci doszta hüda ali túdi doszta dobra
lehko zse naprej vcsinijo. Záto mo vu tom meszeci krs-
csánkím hizsnikom dávae návuk, csi njim je glih zse
kenica dávno zarászla.

Vu recsáh doszta nemo krozso, ka miszlite, kelko
more biti sztaro dete, ka bi z njím zácsali krszcásnzki
návuk? Nescsem ka bi szi dugo glavo trli, ka pa csi bi
vam skodilo, zse szi znam kar tak to miszlite, ka vasz
po fasenki vodim? . . . Pa sze jaz spajszati nescsem, gda
vam právim: ka pri deci zse te morete zácsati krszcásnzki
návuk, gda je ono escse nancs ne na szveti. Vi zákonszki
hizsncije sze morete zatajiti ino ogibati od vszega razvüz-
danoga veszeljá, ka sze krszcásnzkim hizsnikom ne dosz-
tája; nego na meszto toga pobozsna mislenja i djánja
morete vu vszem meti, ár vörte mi kaksá krv tecsé po
vasih zsilah, ona prekpride vu krv vase decé. Szam szi

zse vecskrát zgucsao vidévsi razvüzdano deco: ne csüda, csi szo taksa, to njim je zse vu krvi, ocsa njuv je rávno taksi tovaj ali pijánc bio. Z poprijétnim grehom sze narodi dete na ete szvet, ali vi sztarisje dosztrakrát escse zoszéd kakse proprijétne grehe nalagate na vaso deco, gda od vász herbajo vaso lagojino.

Pravmo ka ti vszakidén pozseles kakso pitvino, ali ne takso, stera sze z sztüdenca zajima i tak po vecseráh szí na tvoj szühi mlin dobro gorinalejés z ednov recsjov, ka szí zalokani pijánc; pravmo, ka sze ti szin narodi i on je tak szrecsen, ka tebé tvoje nerédno zsvlénje prvlé vu grob szprávi, i on med postene lüdi pride vu mládiñ letah. To miszlis, ka sze tvoja hüda návada vu njem ne vkorenila? Hitro sze pripeti, ka rezi vszega nagibanja, ali napelávanja gorinájde krcsmo i rávno taksi lump posztáne, kak szí ti bio. Ár kak tvoj lübléni odvetek po letah vszebole vu zrászi na tébe vdári, tak i tvoja hüdoba sze hitro vu njem vöszkázse. Ali ti mati, stere klepotec sze tak vrti, kak kolovrat, gda drüge ogrízavas, miszlis, ka de hesi od tébe nácsisa? Poznao szam ednoga szkopoga i parovnoga ocsó, ki gda je ednok betezsen grátao, szí je sinjek steo odrezati; ob prvím záto, ár vu poszteli lezsecsi szí je ne mogao vecs szprávlati, ob drügim pa, ár je na beteg mogao doszta trositi. Pa je ovacsi prilicsen kmet bio i lehko bi escse dugo belezsen lezsao rezi toga, ka bi mro od gláda. Ednok ga je njegov lasztiven szin, ki je escse po nedelah vu solo hodo plüszno za vüho. I zaka je té falot roko zdigno na szvojega ocsó? Záto ka je ocsa ednoga tühinszkoga csloveka, z sterim je trzso, na obed pozvao. Na to sze szin razcsémero, ka de zdáj zse té cslovek zobsztom jo z njuvoga zelja; ár szí mores zapomliti, ka je té szin zse do siujeka plavao vu parovnoszti i szkoposzti csi je glih escse mládi bio, od ocsé je herbao to dobro lasztivnoszt.

Vecskrát sze csüdivajo starisje, ki zdaj zse na sztáre dni posteno zsvéjo, kak je to, ka szvojim vekam nemrejo zapovedávati, pa njim tak lepe návuke i pelde dávajo. Záto je to, ár szta ocsa i mati vu mlájsiñ letah rávno taksiva bilá, i té greh szta vu szvojo deco vcepila. Ocsinszki greh pa, kak nam szv. pizsmo právi — Bog pokastiga do

lrétjega i strloga kolena, záto vnookrát escse készni vnüki szpádnejo vu one grehe, vu sterih szo bili njuvi prededovje.

*

Po vnoгих mesztah je návadno, ka noszécse zszenszke, gda sze zse priblizsáva njuva vóra, k szpovedi prihájajo, ár sze zná z njimi kaj hüdoga zgoditi i dobro je, csi je cslovek na vsze pripravleni. Bog je obdrzsi vu toj krs-csáuszkoj návadi! Csi szi ti kaksa neverna ali pa vu vöri mlácsna zszenszka, te bos me na to debelo glédala, kak gda psza na meszto meszá z mrzlov vodov ponüjamo. Ali pobožsna zszenszka cshedno recs rada gorivzeme ino njo tüdi naszledüje.

Escse edno. Vszaki szi náj zapomli, ka vu táksem sztlálsi sze proti zszenszki lepó more oponásati, neszmi njo razdreszeliti ali pa razsáliti, na njo doszta dela nalagati ár tak mater pa dete lehko z szveta szprávis. Vnogi ocsa je tak zadühsó zse szvojo deco, od steroga szodnija nika neve od steroga nancs njegova düsneveszt nescse znati, ali zna Bog vu nebészah i z njim bo mogao ednok od toga racsun szklenjávatí.

Z nemskoga: Szelepec Ivan.

(Dale.)

Edna navada.

Jezero i jezero lüdi zsvé na szveti, i med vnoгим lüdsztvom trno malo jeszte, ki bi znali zakaj zsvéjo. Ta eden de mi pravo: jaz záto zsvém, naj mojo deco goriszprávim; ta drügi: jaz pa za toga voljo, naj lüdsztvo ravnam, naj zapovedam; ta trétji tak miszli, ka je záto na szveti, naj eti dobre dnéve má, tak szi miszli, ka je szvet záto sztvorjeni, náj njemi szlüzsi, naj njegovó zamelszko zsvlejne szladko bode, tak njemi tak ide, kak njegovó telo szebi zsele. Tákse i drüge odgovore nam dájo, csi to pitamo od njih, zakaj zsvéjo. Ali malo sze jih najde, ki bi etak odgovorili: Jaz záto zsvém, naj mojemi Bogi szlüzsim, naj szi na etoj zemli vekivecsno blázszensztvo zaszlüzsim — ár je moja domovina ne eta zemla; eti szam jaz potnik, ki v szvojo iz-

tinszko domovino, vnebeszko kraljesztvo idem. — Malo jih jeszte, ki znájo, zakaj zsvéjo. Ali csi bi jih jaz pitao, kak dugo te escse zsveli, ali kak veliko pot morete escse pohoditi, ka vas cio doszégnete? Na eto pitanje mi vszaki etak odgovori: „nevem“. Nevemo téda, kak dugi de nas zsitek, ali to je gvüsno, ka ednok merjémo. Tak nasz vesi vszakdanésnja nevola. Od dnéva do dnéva csüjemo sztarise sze jokati, vidimo tivarisa, ki za szvojo tivarisico jocse; eti mala deca klecsi pred skrinjov ino z-szkuzami poleva roko, stera je telko dobroga vecsinila, stera sze je tak szkerbela za szvoje. Nega duéva, ka bi mrzla zemlja ne koga zakrila. Lüdjé to vidijo szkor vszaki dén, ne szamo, liki escse hodijo na szprévod, ta szprevodiji szvoje blizsnje, szvoje prijátele, lahko je escse pojocsejo, ali gda szizkuze doli zbrisejo, gda iz cintora vö sztopijo, pozabijo, ka szo ednoga prijatela, ednoga brato, ocsó vgrob polozsili — ja ka vecs pozabijo, ka jeszte szmrt.

Ali je ne tak? Zdaj je mró eden decsak vu naj lépsi letaj, 18, 20 lejt sztar. Ocsa i mati szta trepetala za njegovo zsvljenje, ah, kaj bi pa ne, gda szo zse sztari, delati ne morejo, itak sziz tak miszlijo, ka de njim té sziz na pomocs vu sztaroszti. I glej szmert je njihov vüpanje vkanila, i szina v-mrzlo zemlo pokopala. — Zemimo edno drügo priliko! Eden ocsa je dovec posztal z petimi — sesztimi mlájsimi. Ednok té dober ocsa obetezsza i nakráci merje. Tam lezsi njegovo telo vskrinji, mrzlo je zse i csrno. Nevolna deca z-krvávim szrcem klecsé okoli skrinje i zové szvojega dobroga ocsó po iméni: Ocsa, ocsa! — i odgovor nedobijo, ocsi szo sze naveke zaprle, vüsztá szo zamuknole, szrcé vecs ne bije. Kaj znájo delati, morejo szvojega ocsó pokopati. Escse szmo na cintori, ocsi szo escse mokre od szkuz, szlednja grüda je escse za goriszpraviti na grob. Odpüsztite mi, cse bom vasz eti nikaj pitao.

Gde je té ocsa, ka sze je zsnjim zgodilo? — vgrobi lezsi, te mi pravili.

Gde je pa njegovo düsa, je tüdi vgrobi? — No zakaj mi ne odgovorite?

„To známo, ka jesztejo nebésza, purgatorium i pekeo, ali gde je njihova düsa, to nevemo — tak bi mi odgovorili.

I cse bi vasz itak tadale pitao, ka bi meni mogli odgovoriti? Jeli etak: To nevemo gde je, ár nevemo cse je vredna bila nebésza, ali ne. Miszlimo itak, ka je goszpodni Bog tak szmilén bio, ka jo je vpekeo ne szüno. — Pravimo záto, ka je vpurgatoriumi. — Ali ka miszlite, ka je purgatorium? Purgatorium je meszto trplejnja, gde ogenj zsgé düse naj sze ocsisztijo. I té ogenj je ravno tak mocsen, ja escse bole mocsen, kak eti na zemlji. Ete ogenj na zemlji zazsgé, cse kaj vnjega vrzsemo, ali tisztí vpurgatoriumi neszkoncsa düse, liki vszaki escse ta naj ménsi greh vö zazsgé; té ogenj düse szkoz pa szkoz prehodi tak dugo, docsász, ka düsa nede csiszta od greha. Drági moji, grozno je trplejne vpurgatoriumi! Cse bi eden zemelszki cslovek mogeo pred purgatoriumszke dveri sztopiti, i bi vido tisztí ogenj, i bi csüo, kak sze düse molijo: „Oszmilite sze mi! oszmilite sze meni! koncsi vi moji prijatelje, ár Goszpodova roka me je zadela“ — právím, cse bi to od dnász eden szamo csüo, bi mogao mreí vzsalo vszti.

Známo, ka je purgatorium, i tak miszlimo ka je düsa vasega ocsé v purgatoriumi, — ka te pa zdaj csinili? — Tak malo mo vkresmo sli, ka bole pozabimo boleznoszt, ka nam nede tak zsmetno.

Tak, te je pa krcsma meszto düsevneho razveszeljavanja te pa krcsenik vu kresmi nájde trost i mir szvojemi szrci?

I ravno záto, ár znam, ka doszta meszt jeszte na nasoj szlóvenszkoj krajini, gde szí lüdje szvoj trost v-kresmi iscesejo, záto mi odpüszlíte, cse bom od toga malo dugse pizsal i premislaval.

V-kresmo idti je vu szebi ne greh. Ar csé eden potnik, ki celi dén potüje vkresmo sztopi i szí zsejo i glád pogászi, ztem je greh ne vcsino. Ali gda stoj záto ide vkresmo, ka szí tam szvoj trebüh nalejé, ka naj pijan bode — to je, gda stoj telko pije, ka me pitvina pamet vzeme, to je zse greh, ár teda zse prklinja, lagovijo gucsi i tak na dale. — I zdaj szí zmiszlimo, ka je to, gda stoj pokopa szvojego ocsó, brata ali dete, i te potom vkresmo ide i greh dela! Zvün toga, ka doszta greha izhaja; doszta zroka jeszte, steri nam prepovejo v táksem csaszí vkresmo idti.

Oprvim tá návada je poganszka. Pogani, gda je stoj mro, szo govedo, júnca ali bika bujli, i to govedino szo szvojm Bogom gori aldüvali — ár szo pogani vecs Bogov meli. Iz goveda szo ta naj prednjejsze tále, kak szrcé, vö zéli i szo na csaszt Bogi vogen vrgli i zezsgali. Ztáksim tálom szo miszlili, ka düso od Tartarusa (pekla) oszlobodijo. Ka je pa od mesza vise osztalo, szo pojedli. I tak szo delali tüdi zvinom. Pri nisterih krscsanih déndenésnje sze ravno tak godi. Da cslovek vidi, kakso gosztüvanje drzsijo vnekda mesztaj po pokápanji, szí tak miszli, ka je Krisztusa szvetloszt escse ne na zemlo prisla — tak da bi escse itak poganje bili ravno tak zshivéjo, da bi escse nigdar ne cstüli, ka je nas Zvelicsar po vüsztah sv. Pavla pravo: „Ocsa, zsgavni dari i dari za greh szo ti ne bili prijetni.“ Ali szo lahko zdaj prijetni? Zdaj, gda nam je Jezus Krisztus drügo skér dao, zdaj, gda je cslovek ne zemelszki, nego nebeszki, szin Bogá, jeli je zdaj to prijetno Bógi? Jaz tak miszlim, ka ne.

Ob drüгим ta navada je proti lübéznosztí, i cslovecsoj naturi. Ár cse jaz koga iz szrcá ljübirn, i tak morem ljübiti vszaksega, naj bole pa rodbino, — moja pamet vszigdar od tisztoga miszli; vszigdar na to glédam, naj mojemi ljüblenomi kaj dobroga vcsinim, ne szamo na telo gledocs, nego bole na düso gledocs. Ali pa lahko ztem, ka sze vkresmi zapijémo, lahko ztem kaj dobroga vcsinimo ali teli ali düsi tih mrtvih, stere ljübirno? Tadale cslovecsa natura je taksa, ka cse csloveka kaj zsalosztí, te njemi nikaj ne trbe, te veszélja za njega nega na szveti. I zdaj glejmo, tam na cintori sze zsalosztí i jocse, eti pa zdaj za pol vöre popeva i juvcse, sze szmejé i preklinja. Jaz tak miszlim, ka táksi, ki tak delajo, ali nemajo lübeznosztí, ali szo radi, ka zednim menje lüdirn jeszte na szveti — krscsanzska lübeznosztí je to ne, to je isztina.

Laurent.

(Dale.)

Vesznicški kepi.

I.

Vu ednoj rodnoj z vinogradom opletenoj dolini je lezsála obsina Golobjnek. Mela je lepo lego i lepo imé, ali ni edno szi je ne zaszlüzсила.

Med lepe gorice i poleg vsze zapüscsenoszti rodno pole sze nikak ne szlisila zapüscsena obsina z podérajocsimi kucsami. Vu Golobjneka obilne krajine tak da bi vöter tá prineszao hrambe, tak szíromaske i z szlamov pokrite szo sze sztiszkávale edna na drügoj.

Prve szlamene sztrehe szo escse preddedovje zdajšnjega národa napravili. Nigda pred szto letami, gda je groszko goszpodársztvo njé z dalésnjih krajín dalo przszeliti na Golobjnekovo püszto, gde szo edno málo obsino nasztavili.

Nasztavitelje szo posteni lüdjé bili. Pobozsni, szkrblivi, sparovitni. Ali szíromaske proszte szvoje hizsice szo z szlamov pokrili, ár szo na cigel ne meli penez. Cigleno pokrivanje szo na prihoden odvejtek niháli. Zse deca ali pa vnüki napravijo to, ka szo oni ne mogli dogotoviti.

Ali vkanili szo sze vu szvojem racsunanji. Njuvomi odvetki je na drügo trbelo peneze. Za njuvo volo szo sze lehko szramotile kucse vu podrtinah, kaj malo szo je vöpozravnali, naj sze njim nebi na glavo podrle, ovak je pa vsze osztalo, kak inda. Cigel je vu Golobjneki zvün cérkvi szamo na stiri sztrehe priseo. Farov i solo szo escse posteni nasztavitelje goriposztačili. Oni szo je dáli tüdi z ciglompokriti. Na deco je szamo to bilo naszlonjeno, ka bi té zidíne z potrebnim popravkom goriobdrzsali. Ali ka njim je tá miszeo malo szkrbi dála od toga bi nam doszta znali pripovedávati szprotoletesuji i jeszenszki descsevni dnévi. Vu farov i solo szo je voda notricedila. Na hizsi szo pa misi i podgani mele podrk vu onom grahornatom szilji, stero szta szi skolnik i plébános tezsko vküpszkodivala.

Na ali velko kresmo, to je zse té odvejtek dao zozi-dati. Njuvi ocsevje szo to ne potrebüvali, ár szo znali, kelko vragov vu njoj zbiva. Krüh i vino njim je zemla rodila. Tá pridocsega potnika szo tüdi gosztoľubno goriprijéli, csi je toga bio vreden. Zakaj bi njim te kresmo trbelo?

Ali moder odvejteki szi je vsze naesi premislávao. Z velkov parádiov szo gorizozidali velko kresmo i z njov szo sze tüdi stimali pred lüčkimi. Szkrb szo tüdi na njo noszili. Tá je niti dezs niti szneg ne notriplao.

Ta strta ciglena hizsa je tüdi vu tom odicsenom novom vremeni bila goriposztávlena. Zagvüsno znam, ka Golobnjekarje szami nebi znali, sto jo je gorizozidao. Tak szo szi miszlili, ka Schäfer Mojzes, osterjás, ali kak szo ga návadno zváli: Moel zsidov. Csi szo szi tak miszlili te je njé tá miszeo vkanila. Ne je Moel zsidov küpo on fundus poleg kresme, ne je on dao tá novo hizso zozidati, nego szami Golobnjekarja, ki szo zadovolni bili z tém, ka je zsidov vöplácsao fundus i zidáre. Ali z csi-dih penez, to szo zse ne iszkali.

Pa bi to tüdi hitro lahko vgonili, nebi njim trbelo nancs dalecs iszkati. Vu szvojem dvoriscesi bi mogao vszaki pometati i hitro bi najsao ono meszto, odket zsidov zlát grábi. Vu davnom vremeni pred 40—50 letami Moelnov ocsa, kecaszti Izsák, je escse kak cotar z pütov okolihodo po hizsaj. Z té cotarszke püte je narászla bauta njegovoga sziná tam vu dolnjem kráji. Nevolna mála bautica je bila, ali za pét-sészlet je zsuti zsidovszki szin itak tam dobo zláto pérje.

Zse vu onom vremeni je sztála velka kresma, i dober haszek je tüdi noszila. Grün Nácl je bio tam osterjás. I ka njemi je dobro slo, to nam szvedocsi blek njegov, steroga bi dvá csloveka komaj okoli osepila. Ali té blek ga je tüdi vu grob szpravo, ár gda sze ednok trnok nametao, te ga je bozsi zslak vdaró.

Moel je szamo na to csakao. Z bunte sze je hitro vu velko kresmo odszelo. I novi gseft njemi je prevecs dobro noszo. Eti eden frtao, tam edno stüco, csi nej celi pint. Gda po krajcari, gda pa po szekszari je vküppo-metao peineze. Dnesz je Paveo plácsao, vütro pa Peter po fütri pa obadvá. Peinezje pa, tak da bi njemi z zémle raszli, i tam poleg velke kresme je ednok szamo strta zidana hizsa bila posztávlena. Lüdje szo pa ne steli preglednoti. Pa csi bi odprli szvoje ocsi, kak doszta bi lahko v pamet vzéli. Te bi szpoznali, ka szi je zsidov ne szamo z njuvih peinez dao lepo hizso zozidati, nego ka szi je z njuvimi peinezami dao lepo pohistvo v novo

bunto szpraviti, z onih dá soláriti sziná szvojeqa, z onih dá parádisko hoditi hcsér szvojo. Te bi vpamat zéli, ka malo delajo, vszigdár lumplejo i vszaki krajcar vu ostarii potrosijo. Záto sze njuve hizse podérajó, záto neszlisi tá sziomaska obsina vu ono rodno krajino.

Ka je Golobjek niti szvojeqa iména ne bio vreden, to vam zdaj zse nede trbelo doszta razlagati. Kakse szo bilé hizse njuve, taksi szo bili i vértovje. Golobjekare szo tüdi vu dalésnji krajinah poznali i od njih sze zse ozdálécs ogibali. Pijáni, nemirovni, szvajlivi szo bili i do sinjeka zaduzseni. K njim sze nebi notriozsena niksi z drüge vészi poszteni decsko. Ali szneho szí je tüdi z drüge vészi niscse ne vu Golobjeki iszkaó. Zsenszke szo vu Golobjeki tüdi ne bilé vecs vredne, kak moski. Mlájse cifraszte, manjárne, sztarese pa brbraszte, szvajlive, ka z njimi vküpbivati je nemogocsno bilo.

Pobozsni njuvi ocsevje, csi bi gorisztanoli z groba, nebi szpaznali szvojo vész, tak sze premenila. Z lepoga lezsánja vesznice je zapüscseno meszto grátalo, gde mira nigdár nega. Záto szo jo zse szoszedje ne za Golobjek, nego za szerséuovo gnezdo zváli. I tá cona sze rávno pripravila za ono vész, gde je retko mino eden tjeden, ka komi nebi glave prebili, ali pa koga zoszmicáli celo po nedelah i szvétkah med vinom i pleszi vu krcsmah.

Njuv dühovnik szo je po vszakojacskih prilikah kárali, ali vsze zobsztom tak da bi na szteno grah lücsali. Vnedelo pred poldnévom szo escse szprisli vu cérkev, nisterni szo escse predgo poszlühnoli, ali zadvecse- rek je zse szploh nácsisi bio. Pa vu ednoj postenój, rédnoj vészi kak lepi szo nedelni zadvecsarki. Pred poldnévom Bogi szlüzsijo, po vecsernicah pa rodbino pohájajo gde szí pogucsijo vszah orszacska i obsinszka dugovánja. Dobre knige, ali krcsásnszkoga dühá novime cstéjo i ki nemorejo k vecsernicam domá Bogá molijo. Vecserásnji zvon zse vszakoga domá nájde. Taksi je nedelni zadvecsarek pobozsni h krcsesenikov.

Ali vu Golobjeki je ne bio taksi. K vecsernicau szo zse ne prisli. Zakaj bi sli? Ne zadoszta, ka sztáre mamice i solszka deca Bogi zaglúsajo. Moski komaj szo zslíco dolidjáli, vesaszí szo sze vu krcsimo napotili. Mladézen, decski i deklíne tüdi tá scséjo idti, ali oni sze

morejo prlé domá lepo vöoblecsti. Na to je dobro rávno ono vremen, gda sze vecsernice szlúzsijo. Vu onoj pol vöri szi decski bajuszi vöszoszúcesejo, mejnate csizme z bikszajo, i za szaré oszter nozsec szránijo. Vu Golobnjeki nigdár neve csiovek, gda de ga nücao. Dekline sze tüdi opletéjo, zkondrajo, z pantlikami i maslnami olesajo i gledalo pitajo, csi szo lepe?

Gda sze vecsernice doboncsajo, te sze zse vszi tam pred velkov ostariov sztiszkávajo. Gda pa zmuvi bájsz, te sze zacsne plesz i trpi do szvetle zorje. Csi sze kakse bitje zgodilo, kak szo za to márali. Sto je bit bio, on je tak odszkocso, csi je mogao. Csi sze pa távtégno, te szo ga pa ovi vöodneszli. Ovi pa zakaj bi sze dáli motiti vu szvojem veszélji? Vlejcsi huki (cigan)! ne bojmo sze szmrti!

Vu golobnjeki je proscsenje na ime Marie szpadnolo. Lepi szvétek, Devoj materi poszvecseni. Maria lepo imé, szrca nasga veszeljé. Csi sze zglászi vu vühah, radoszt nasztláne vu szrcah.

Ali golobnjekarje szo niti ete szvétek ne posteno obszlúzsávali. Rávno na proscsenje szo náj bole szpacs-livo sze obnásali. Nisterna nedela je lehko minola rezi bitja, ali proscsenje szo vszigidár z krvávim nozsanzjom-potrđili.

Ednok pa, dnesz vütro de tomi deli szedem let sze je krváva meszarija zgodila. Lepi dén je bio na proscsenje. Z drügh vesznic szo ne prisli goszti, ali tühinci sze nancs nebi bilo dobro kázati na proscsenji vu Golobnjeki. Szamo edna kola szo sze vu vész obrnola, na sterih szo zsandárje szedeli. Na szredini vesznice szo satorje bili posztávleni, pod sterimi szo mestri i stacunarje szvoje blágo odávali. Lecitarje szo dobro szenje meli, klobucsárje tüdi. Ali resetár je zse malo trzso. Zsidov je tüdi doszta cot i pantlikov odao, ne zamán, ka szi je szvojo düso 99 krát dolizakuno. Edni szo odávali, ovi küpivali, trétji pa cójglédali. Vsze povszédi velka szteszka. Na ali v cérkvi tam je bilo zadoszta meszta.

Zsidovszka kresma sze je zse pred poldnévom napunila. Zvecsara je pa escse osterjásko dvorisese takse bilo da bi vsze z korinami poszipali. Mladézen sze je tam veszelila. Dve bandi szta igrále. Edna notri, drüga vüni.

Notri szo sztarejsi glazse nagibali, po sztoli rogátali, juškali zmesz ruzsno preklinjali. Pivnicársje szo komaj zadoleli vino nosziti.

Moyzsele osterjás je szamo ozdalecs pazo, naj sto nebi rezi plácsanja odszkocso. Szamo sze zaszmejao, csi je kaksí pijánc na njega szkricsao;

Moyzsi, ti zsuti zsidov, pa ne prineszés vino?

Ka bi on márao za to. Ki sze scsé obogatiti, on neszme vszako recs gorivzéti. Ka valá postenjé. Nori je, sto na to kaj dá. Sto má peneze, on de meo túdi postenjé. Z taksimi recsmi sze zsidov hitro potrostao. „Nori páver — szí je miszlo on — szamo trobi lárma, od toga sze ti gut poszúhsi i te de ga trbelo polevati.“ Z toga de pa páli szamo on haszek vlekao. Zdj szamo naj zapovedávajo grobianszko, vej gda zbobnjarijo vu njivom dvori na licitáció, te sze zse vkrotijo. Te de njim zse zsuti zsidov zapovedávao.

Od vszeh krajov vsze szo lejvali peneze. Krájda je túdi delo mela. Dosztakrát krájda vecs valá, kak gotovi penezje. Szamo jo dobro trbe potehzsiti, naj bi po dupliskom pizsala.

Med pivce szo szplóh novi goszti prisli. Ednok je szamo med njé sztopo Szrpnják Ádan. On je retko pohájao kresmo, jedini je bio taksí vu Golobnjeki, záto szo ga dühovnik njegov vszigdár vizzoko postúvali. Zsidoszki osterjás je znao, ka sze proti taksemi csloveki szpametno trbe oponásali. On szam njemi je dvoro.

Bog jih je prineszo k nam. Naj szí zvolijo dobro vino. Retko k nam pridejo. Hja bogat cslovek je prestimani i zavrzse szíromáka. Na nikaj ne dene. Záto dobri szoszedje osztánemo. Bog jih zsivi!

Szrpnják sze pa z bojazlivimi recsmi zagovárjao i tak z zsidovom z kupicov kloncno. Zná zsidov, ka dela. Szpio je szvoje vino i te je z ocsmi migno Liszják Lovrenci, ki je po tom kivanji zse znao, ka more delati. On je mogao zsidovi vsze na roké hoditi. Zse dávnó je bio vu zsidovszkom zsépi zaduzseni i zsidov gda scsé, te ga lehko na vedrino szkladé. I to je escse ne vcsino zsidov. Ne miszlite szí, ka bi ga milúvao. Ne. Ka bi njemi valálo, csi bi Liszjákovo podérajocso kucso na bobén vdaró? Tak njemi pa Liszják véksi haszek noszi. Domá ga je

vrága bilo delati, záto sze je k zsidovi pogodo vu kresmo, ka bi njemi pivce szprávlao, i na drügoga sztroske vékso konto napravo. Velki jezik je meo, gucsati je doszta znao, ali da sze pa od doszta gucsa gut poszühsi, sto bi njemi zameró, csi ga je z vinom polevao. Igda je on ne meo z kój plácsati, ovi szo ga mogli vödrzsati. Zato gda je Szrpnjaka tam vido, vcsaszi je zácsao szvojo mestrijo.

Jaz znam, zaka ne hodiyo Szrpnjak med nász. Ne záto, ka bi nasz zavrgli, nego záto, ár sze ne vüpaajo. Pop njemi to ne dopüszi. Znábiti, szoszed, oni morejo ministrálivati? Pa escse znájo? Na to szam jaz zse dávnó pozábo. Jaz zse szamo osterjási znam, popi ne. Za zvonce pa glazse i kupice mam. Oni bi tüdi bosc vesinoli, csi bi szem prisli ministrálivat. Ka zná ujuv pop? Bogámoliti pa predgati. Lehka mestria. To oni tüdi i znájo, pa jaz tüdi znam, csi scsém.

Neverni pivci szo z velkim hrzanjom zahválili té zobsztonszke recsi i z velkov lármov szo mazali gorécse guté.

Szunce je zse mraknolo, gda sze vu türmi zglászi vecserásnji zvon. Bim, bam: Angel Goszpodnov je nazveszto Marii i poprijéla je od Dühá Szvétoga. Vu kresmo sze tüdi notricsülo zvonenjé, ali na molitev zsi tam niscse ne miszli. To vu cérkev szlisi i ne vu kresmo.

Ja ali postenoga krscsenika meszto je na vecserásnji zvon tüdi ne vu krcsmi, nego domá vu familii. To je tüdi hizsa bozsa. Bog jo je nasztavo. Záto tam trbe bogámoliti.

Vu krcsmi je pod vecserásnjim zvonenjóm vsze veszélo bilo. Na dvoriscesi szo plészali, vu hizsi pa zslépalí. Ali gda sze je máli zvon za preminocse düse zglászo, te sze vüni nájednok pretrgnola igra, krics, jocs i bzikanje je nasztanolo na dvori med pleszci. To sze zgodilo, ka je Krznárov Stevek szvojega szrdnika, prvoga decska vu vézsi Kovácsovoga Gábora za vüha pocso. Kovácsov Gábor je zse celi zvecsarek z Brnjákovov Ágicov plészao, za sterov szo sze vszi decski z Golobjeka trli, stera je rávno pred proscsenjom Krznárovomi Steveki kosaro dála.

Malo pred zvonenjóm je Stevek na plesz zvao Ágico, ali Kovácsov Gábor jo je ne püsztó. Eden csasz je Stevek szamo nevoscsceno glédao njidva, kak pléseta, ali nájed-

nok szo ga csemérje polejali i z pésznicov je Gábora vu lice tak vcseszno, ka ga je nájednok krv polejála. Gábor je nájednok nozs vöpotégno i Steveka szmekno.

Plesz sze te zse pretrgno, na bitje szo vszi vö z hizse pribezsalí. Cigánje szo sze szkrili, deklíne pa hitro domo potégnole.

Szvájüvajocse szo zaprva steli razlocsiti. Ali z tém szo sze szamo vszebole szmeli tak ka szo sze ednok vszi szamo na dvá tále razdelili i takse grozno bitje zácsali kaksega niti vu Golobnjeki vecs ne pomlijo. Med decskami je szkoro ni eden ne osztano rezi rane. Kovácsov Gábor je náj vecs dobo, ár je za volo Ágice doszta nepriátelev meo. Ednok sze szamo na szrtéli tá vtégne, z njegovih vnogih ran sze je mocsno krv levala.

Po tom je hitro mir nasztano. Zsaloszt je hitro sztreznola vinjene glavé. Zsandárje szo tüdi naprejprisli. Ovi decski, kak szo znali, szo domo pobegnoli. Ali Kovácsov Gábor je ne mogao z meszta, njega szo neszti mogli, ár je bio na szmrt ranjeni. Ágica ga zdaj zse tüdi z velkov szrcsnov boleznosztjov szprevájala. Ali vsze je zobsztom bilo. Dühovnik je zse keszno prisao k njegovoj szmrtnoj poszteli. Dűso je pűszto Gábor prvlé, kak bi sze z Bogon zméro. Tak sze zgodi z onim, ki vu zsvlénji ne lűbi Jezusa, on sze vu szmrti ne pokrepi z njegovim telom. Neszrcesen cslovek, ki sze rezi toga more pobrati na szlednjo pot. Bog sze naj szmilűje njegovoj preminocsjoj dűsi! . . .

Golobnjekarje szo tak zsalosztno obhodili z szvojjim procsenjóm. Lagoji szo bili vszigdár, ali na telko szo escse nigdár ne prisli. Pszűvali, preklinjali i bili szo sze vecskrát, ali bujli szo escse nikoga, kak zdaj pa rávno z szvoje vészi nájlepsega decska.

Vu Golobnjeki je ono nocs niscse ne szpao. Zsandárje szo od hizse do hizse hodili. Decske deklíne, zsen-szke szo k rihtari gonili i tam szo zvedávali od njih, kak sze je vsze to zgodiio? Po vészi szo sze jokali, szramotili. Kaksa nevola, da sze bár nebi zgodila! Ka bode zdaj z toga?

Ka bode z toga? Zorja je pocsila, lepi jeszenszki dén je grátao. Deszét szkucseni, oszmicani decskov szo zsandárje na spot vészi zvezane odegnali. Krznárov Stevek je

ne bio med njimi. Doszta krvi je zgübo v posztel je vlégao na pol mrtev.

Mrtvo telo Kovácsovoga Gábora sza po na pokopalisce odneszli, gde ga je szodnija dála gorirezati. Vesz cela vész je tam bila na njegovom szprévodi. Szamo njegovi pajdásje szo ga ne szprevájali na szledujo pot. Edni z njih szo bili vu vozi, drügi szo pa ranjeni vu poszteli lezsali. Golobnjekarje szo sze jokali na szprévodi pozsalüvajocsi szvojo hüdobó. Dühovnik szo predgo drzsali pri grobi. Predga njim je vu szrcé vszekla i vu szebi szo vszi oblúbili, ka sze pobolsajo. To prvo grüdo zemlé na skrinjo szo dühovnik lücsili, ovi z szkuznatimi ocsmi za njimi právijo: Pokaj vekivecsni dáj preminocsoj düsi Goszpodne.

Golobnjekarje tak da bi sze z dugoga szna predramili, szo zdaj zse szpoznali pravico, stero szo njim dühovnik glászili z predgance: ka nega blagoszlova na taksoj familii, obsini, országi, steri sze z Bogá szpozábi. I vszi szo z mocsnim nakanenjom odhájali z cintora, ka vecs bozse szvétké neoszkrunijo, nego vu njih do sze szkrbeli za düso.

Jeli szo zdrzsali Golobnjekarje to oblübo?

Dügoes bomo zse to vidili.

(szj.)

(Dale.)

Sztani düsa gori . . .*)

Sztani düsa gori, na pot sze zse szpravi
Ino setüj hitro k Betlehemszkoj stali
Tam pogledni dobro szkrovno bozse csüdo
Ka sze vetoj szvétoj noesi pripetilo.

Na csészt rodjenoga máloga Jezusa
Bezsjio to csüdo glédat pasztérszka csrejda
Steri njemi vstali naklon dájo szvéli
Pozdrávleni bojdi, Mládi Kráo prisesztni.

*) Sztára szlovenszka peszem vzéta z rokopisza Grah Matjasa z Vidonec.

Na dale bodes vidla, oh ti gresna dūsa
Med dvōma goveda Marijo, Jozsefa.
Na szredi med njima máloga Jezusa
Steroga Marija ono nocs rodila.

Gori je zse prisla ona szvella zorja,
Ino szvetlo szunce, gresnikom veszélje
Steroga szii gresna dūsa ti csákala
Za odkūpitela nocs dén zdhávála.

Detee Jezus.

Ovo je to szvéta, ino nocs blázsená
Vsteroj sze Ocsé Bogá recs szpunila
Zato vszaka dūsa veszéli sze z szrea
Na csészt rodjenoga máloga Jezusa.

Ah ne mūdi dūsa, nego sztani zse z szna
Ino bezsi hitro k betlehemszkaj stali
Vetoi nocsi nájdes máloga Jezusa
V plenice povito szladrkoga Krisztusa.

Sz dššov ino szrcóm zse ti tam bodócsi
Nakloni sze njemi zgorécse lšbavi
Znovics rodnejoga Deteca Jezusa
Sz csisztim tvojim szrcóm etak ga pozdravi :

Pozdrávleni bojdi o moj máli Jezus
V plenice poviti szladki ti moj Krisztus
Pozdrávlena bojdi Divica Marija
Kaj szi porodila nebeszkoga krála.

Záto vszi navkšpe z angjelmi szpevajmo
Dika bojdi Bogi goi na vizšini
Mér i dobra vola lšdém zdaj na zemli
Jezusi, Mariji bojdi vsze postenje. Amen.

Miszli na novo leto.

„Zváno je ime njegovo Jezus.“

ztemi rečsmi zacsne szvéta maticérkev zacsétek szvec-
koga leta. Z Jezusom pozdrávla nász, njega na
prvi dén pred nász posztávi, naj v celom leti tšdi
pred nami bode. Pred nász ga posztávi, ne kabi
ga sálili, nego lšbili. Pred nász ga posztávi kabi
ga szpoznali i ne zavrgli; pred nase ocsi posztávi málo
detece Jezusa, naj vidimo ka komaj je oszem dni sztaro,
zse krv tocsi zanász pri obrezávanji.

Nase scsé bitš to detece nam sze dá vu szlšzšbo,
za nász pride na szvet, za nász zacsne sziveti i trpetš —
je ne lšbézen to dráši estevec? Ta nájšvksa! I ti za to
lšbezen, ka szi dao preminocse leto tvojemi Odkšpiteli?

Grehšio szi, sálo szi ga, lšbo ne szi ga, na vsze szi
miszlo, szamo na njega ne, gda je on na tébe miszlo,
vkraj od njega szi sze obrno, gda je on szrazpresztretimi
rokámi proti tebi šš, hšdomi szi sze naklono, gda je on
tebé na obdrzsánje njegovih zopoved goripozvao, v pekel
szššsetšvao, gda ti je on nébš pontšjao. To szi csinio
gresnik v pretecsenom leti i itak szi sze vcsakao novoga.
Pa keliko jih menje gresilo od tébe, pa zse v pékli ob-

szlűzsávajo novo leto, stero sze vecs nıkdár ne premeni, stero vszıgdár novo bo, na veke novo.

I ti ka szi ne tam, komi más zahváliti? Morebit greham tvojim? Ali tıszlım dobrım delam stere ti falijo?

Szmineloszt Szrcá Jezusovoga te je obıszkala pri prági toga novoga leta lűbléni krscsenik, szmileno Jezusovo Szrcé ti je to novo leto daló, naj más csasz v njem pokoro delati za sztáre grehe i novih sze ogibati.

Oh keliko nasz bo escse to leto té szvet zapűsztilo i na ovoga prekromalo? Keliko cstevcov Marijinoga lıszta bo to leto na szod bozsi slo?

Csi szi recsi v njem nabráne na szrcé vızememo, csi szi zmıszlımo na té prvi den novoga leta na meszto pogűblienja, kam bi za volo sztárih grehov priti mogli, csi szi pred ocsi posztávımo one gorecse i nıkdár ne vgaszécse dűse nasih blısznjih stere ogenj peklenszki má vszébe zakopane, oh te nam bo lehko pokoro delati za vnoge nase grehe, na stere szi nıti mıszlıti ne trbe, ár nasz mocsno pecséjo, i szami od szebe nam pred ocsi pridejo.

„Ki sze escsé po szmrti pekla resıti, zsvı more vnjega sztopiti“ právi eden szvetec, ka telko pomeni, ka vu zsvılenji sze more bojati njega, te ga po szmrtı ne bo sztrahso.

„Oh Goszpodne, Goszpodne, kam bi prısla, cse mı ti vrtéla ne pokázses, proti steromi szem sze pascsıla“ je jocsics právila szv. Terezija, gda njoj je Goszpodin Bog meszto vu pékli pakázao, kam pride cse sze ne pobolsa.

Meszto peklénszko, stero ti lısztkázse, tebé naj tűdi predrami, lűbléni cstevec, novo leto ti naj novi, Bogi dopádlıv zsitek prirodi, v sterom ne bos glédao, ka bo ti szvet gucsao, nego ka bo ti Jezus ravnao.

„Sztani, ki szpis, i preszvetı te Krisztus“ pıse szv. Pavel apostol. (kj.)

Drobızs.

Kak je kaj okoli pape?

Szvet je velki, vnogo naroda na njem, nego dobro bi bilo znati znam krztsenikom, kak je szv. maticerkev razsirjena po njem. Malo mo racsunali okoli, kelko pűspekij je na celom Szveti. Nego zacsnımo tam, kde sze dosztaja: Vu Rımi pri nasem

oči Szvetom, pri rimszkom papi. Oni sze zovejo *Sarto Jozsef*, kak vszi znamo ino szo paszter cele szv. matere-cerkve. Ár je pa szv. maticerkev po celom Szveti razsir-jena, za to oni szami ne morejo vszo delo opraviti, nū-
cojo pomocs. — Njihova pomocs je 72 kardinalisov, steri
szo pūspecje glaszovitnesi. Polovica kardinalisov v Rimi
sztanūje na pomocs Szv. Ocsi, drūga polovica je pa razs-
kroplena po szveti. Na nasem vogrszkom jih tūdi jé ná-
vadno do 3—4.

Tiszti kardinalisje, ki szo v Rimi, majo szebi pod-
vrzsene kancelarje, szame dūhovnike, ki tam vsza dela
opravljajo i drūzstva, stera vu potrebesinaj szpraviscsa
drzsijo. Taksih drūzstev i kancelarij je v palacsi rimsz-
koga pape vu tak zvanom Vatikani vise stirideszet, pa te
ne zadolejo vszo delo opravlati ar na jezere i jezere ide
racsun tiszti piszem, stera vszaki den ta pridejo. Zvūn
toga majo Szv. ocsa pri kralaj i caszavaj, namesztnike,
poszlance, steri tam sztanūjejo vu drzsavaj, vu glavnih
mesztaj, ka z kralami i caszarami takse poszle opravijo,
stere nemre v pizmi zvršiti. Taksi poszlaneci szo v Ausztriji
(Becsi), na Bavarszkom, v Belgiumi, v Brazilji, na Fran-
cuszkom, (toga szo zdaj domo pozvali, ka je francuszko
tak proti veri gorsztopilo) v Hollandiji, v Portugaliji, na
Spajnszkom, v Szant Domingo-Chile i Venezueli, v Chilei,
v Ecuador, Bolivia i Perui, v Columbiji, v Canadi, v Zdrū-
zseni drzsavaj Szeverne Amerike, pa na Filippinszki oto-
kaj v i Azsiji pod Japonszkom drzsanzjom. Kak vidimo, v
katolicsanszki drzsavaj. K ovim drzsavam od casza do
casza proslejo koga, kda je ravno szila.

Jeli ka to znam peneze tūdi kosta? Pa rimszki papa
szami ne imajo nikaj! Za to sze more prinasz za dispen-
zacije placšuvati, ka sze kancelarje szpoplacsajo z vno-
gimi notarjusami dūhovnimi i za to sze vszako leto penezi
poberajo za szv. Ocsa, ka te poszlanike szpoplacsajo.
Zvūn toga pa scse oni szami eno 150 missionszkih far
godrzsijo po razlicnih talaj szveta. (bi).

*

Ka za redovnikov ma szv. maticerkev? Szv. 1. Cerkveni
vojszki redovnicje: nemski vojszki red, Janosov vitezki
red, Erdecsega krizsa vitezje. Teh troji szo nikda szveta

sze vojüvali proti poganom poszebno proti törki na szve-toj zemli. (To szo razlicna imena, vszaki tao vecs klos-trov má.

2. szo kanoniski redovnicje: Lateranszki tak zvan od najszvetesega Zvelicsara red, Szv. Bernarda red, Szv. Maurusa red, Szv. Krizsa red, Premontreiski red, Francuszki premonstratenski red.

3. szo baratszki redovje steri ne hodijo pobirat:

Kaldszko drúzstvo szv. Hormisdasa, Alepponszko ma-ronitonszko drúzstvo, Baleditanszko drúzstvo. Szv. Izaiasa drúzstvo. Teh zsivejo po regulaj szv. Antona püscsavnika ino szo v Palesztini, v Maloj Azsiji pa v Egyptomi.

Szo szv. Benedika armenszki redovje:

Vu Veneciji melchitaristje, pa v Becsí — teh majo missione po razlicsnih krajaj med poganami.

Szo szv. Bazilijusa redovnicje:

Dijacszoga jezika, grcszoga jezika, od najszv. Zveli-csara zvani melchitanci, aleppitanci i szoaritanci. Teh sze zdrzsavajo na szrbszkom, bolgarszkom, na vogrszkom (v Erdelyi) na vlaskom i törszkom pa po missionaj.

Szo szv. Bedenika redovnicje:

V Kasszinoi (Taljánszko) poszebne regule majo vu Ausztriji, na Vogrszkom, Francuszkom, Svicarszkom, An-glezskom, v Skociji (to je szeverní tao Anglije), na Bavar-szkom, v Szevernoj Ameriki, v Braziliji i v afrikanszkih missionaj.

Szo tak zvani Kamaldulensarje:

Dvoji v Kamulduli i edni v Vallambrosi (na Taljansz-
kom) vszaki z poszebnimi regulani.

Szo ciszterciszti:

Taljanszki, Osztre regule, Senanqueszki, Szilvesztria-nusje i Olivetanusje. Vszaki z szvojimi regulami.

Szo chartusianusje esese zvün tej.

4. Baratszki redovje, steri pobirat hodijo i z toga zsivejo szo.

Szv. Dominika red — z ednakimi regulami na ce-lom szveti.

Szv. Ferenca red:

Franciskanusje, Minoritje (mensi bratje) Kapucinusje i III. red Szv. Frankiska, steri v klostraj zsive.

Püscsavniki szv. Augusztina:

Obüti, neobüti, spanjszki.

Karmelitanci: obüti i neobüti.

Merceditanzi: za odküpljenje krcsanszki vlovencov iz voz i szlüzsbu poganov.

Trinitariusje (Szv. Trojsztva red):

Obüti, neobüti, spanjszki.

Szervitje: szlüzsabnikov red sze zovejo.

Minimitje: najmieni szlüzsabniki Krisztusovi.

Szv. Oremusa red: Nasztavleni po szv. Petri z Pize.

Szmileni bratje: tüdi ednake regule vszesirom.

Pokorocsineci bratje: ravno tak.

5. Szo taksi, steri ne imajo szloveszne oblübe, nego szo dühovnicje i redovnicje zato ar vküp zsivejo pod regulami, kak szo:

Teatinusje, Barnabitje, Jezuitje, mensi Clericusje, Beztešnikom dvoreci red szv. Kamillusa, red bl. Device, i Misericordianusje (szmileni bratje po spitalaj).

6. Szo cerkvena družštva — tüdi vküp zsivejo pod proštov oblübov, ali obešanjom pa po ednom po zvünesnji missionaj. Zovejo sze: Doktrinariusje, pobožni delavci, od Jezusa i bl. D. Marije zvani v Parisi, Lazaristje, Družštvo szv. Szulpiciusa, Eudistje, Družštvo zvünesnji missionov v Parisi, od szv. Düha i nevtepenoga Szra Marijinoga zvani dühovnicje, redemptoristje, passionistje, Družštvo nevtepenoga poprijetja, Sanquinistje, Compagnia di Maria, Družštvo Device Marije, Picpisztje — preszv. Szra Jezusovoga družštvo, Družštvo preszv. Szra Jezusa i Marie, Družštva lübežnoszti, Družštvo szv. Krizsa, Pobožno misszionsko družštvo, Družštvo v nebohoda bl. D. Marije, Družštvo najszv. Oltarszkoga Szvesztva, Missionarje Szv. Ferenca Szalezianszkoga, Szalezianusje, Družštvo afrikanszki misszionov, pa szo escse posebna za zvünesnje pogonszke misszione, kakti:

Nevtepenoga Szra D. Marie, najszv. Szra Jezusovoga v Trojesi, Szal. Szv. Ferenca, afrikanszki beli Ocsevje, najszv. Szra Jezusovoga v Quentini (tü majo naime hizso i Szemenisce, kde sze vesijo prle, kak idejo med pogane),

Marianistje, Lourdszke Marije družstvo, Najszv. Zvelicsara, Bratinszke lübeznoští, szv. Jozsefa i bozsanszke lübeznoští družstva.

Po solaj szo: Alexianusje, Krscsanszki solszki bratje, Nase Goszpe bratje, Mariini bratje, Nevtepenoga poprietja bratje i Krsztsanszkoğa vcsenja bratje. Tej szo ne dühovnicje, nego oblübe majo proszte ino po veszniczski i normalszki solaj vcsijo.

Szamo imena precsteti je zsmetno zse pa cslovek trüden grata, dokecs dokonca pride. Komi sze ne vnozsa, naj vküp precste, kelko vszefelé redovnikov je na celom Szveti pa kelko teh klostrov majo, pa je vsze premalo, esi li ka teh polovica po missionaj hodi. Da pa ne esüdo, esi szizmiszlimo, ka scse 700 million lüdih na szveti csaka na glaszitele prave vere.

(bi).

Rednikov odgovor.

B. J. Novibreg. Polovica je vkrajvzéta, to je vsze tvoje. Bog pláti! Piszmo je na drügi den vecser prislo. Dam szesztro pozdraviti. **H. L. Szombathely.** Za volo glászbenoga tezsáj szeglaszi v szlovenszkom jeziki szamoglasznik za dvoglasznika, ali ne pise sze tak. Telo (gl. teilo, ár tezsáj na *e* szpádne, glej: *teloven*). Bog (gl. Boug, ár tezsáj na *o* szpádne, glej: *Bogá*), ali pise sze csiszto po korenini, kak vu vszakom jeziki. **Piszatelom.** Proszim *n i u z i r* dobro razlocsiti, csiszto vüpiszati, ár stamparje sze mesajo i meui doszta popravkov delajo. **Vszem** sze zrocsim v podporo! Marija naj bo znami!

Dári na szebesessanszko cerkev.

Beltinszka fara.

Z Lipahovec:		Z Gancsanj:		Maocsec Jozsef	— 40
Bassa Ána	1 —	Jerics Matjas	— 20	Zeizsek Stevan	— 50
Antolics Orsa	— 20	Pücko Ivan	1 20	Fiszter Anton	2 —
Forjan Matjas	1 —	Jerics Orsa	— 60	Zorko Stevan	— 40
Forjan Märi	— 60	Ropossa Ána	— 20	Jerics Ána	— 20
Tratnjek Ána	1 —	Küzma Bára	— 30	Horvát Ána	— 40
Baligács Magda	— 20	Baligács Orsa	— 40	Szraka Maria	— 10
Ervávec Orsa	— 40	Horvát Ferenc	— 60	Szraka Kata	— 10
Panker Bára	— 20	Marics Stevan	— 20	Szobotin Bára	— 20
Baligács Bára	1 —	Zeizsek Kata	— 20	Jerics Ána	— 40
Horvát Magda	— 50	Maocsec Bára	— 20	Edna Zsenszka	1 —
Bobovec Martin	1 —	Bassa Orsa	— 20	Vküp	21 58
Skergét Ana	— 40	Horvát Ivan	1 —		
Skergét Orsa	— 40	Rebrica Maria	— 20	Z Melinec:	
Meszarics Maria	1 —	Gutman Orsa	— 20	Matko Gejta	— 20
Bassa Maria	— 30	Vörös Maria	— 30	Sesanesar Jozsef	— 20
Bassa Jozsef	— 40	Düh Maria	— 20	Vohár Ivan	— 20
Zsemlics Maria	— 20	Sehjan Orsa	— 20	Marsics Magda	— 20
Fleiszinger Kata	— 30	Jerics Jozsef	1 —	Füsz Stevan	— 50
Vinkovics Maria	— 20	Matjasec Geta	— 20	Damisch Jozsef	— 40
Horvát Ána	— 40	Maocsec Marko	— 20	Potoesnjek Treza	— 30
Horvát Mária	— 40	Konsz Bára	— 20	Kociper Treza	— 20
Végics Ana	— 10	Skergét Bára	— 20	Szabotin Maria	— 40
Jenes Bára	— 20	Szraka Gejta	— 30	risztovics Agnes	— 30
Forjan Mihál	— 20	Hajduk Maria	— 60	Gyura Maria	— 20
Panker Martin	— 40	Jerics Ána	— 30	Meszarics Ágata	— 30
Trátnjek Maria	— 40	Segén Ágota	— 20	Tkálec Orsa	— 40
Baligács Mihál	— 40	Szabotin Orsa	— 40	Panker Ána	— 30
Horvát Marko	— 20	Lipics Ágata	— 40	Verban Kata	— 20
Horváth Jozsef	— 20	Küzma Orsa	— 30	Jerebic Ágata	— 40
Miholics Maria	20 —	Jerics Jozsef	1 —	Düh András	— 20
Vinkovits Matjas	— 60	Zorko Stevan	— 48	Brünic Ána	— 30
Forjan Maria	1 —	Forjan Sztevan	— 40	Kovács Stevan	1 —
Szraka Orsa	— 30	Jerics Maria	— 40	Nemec Ivan	— 20
Jenes Klara	1 —	Szmej Maria	— 20	Kociper Geta	— 20
Meszarics Maria	— 20	Maocsec Bára	— 30	Düh Ána	1 —
Trátnjek Ána	— 40	Zsulik Maria	— 40	Koltman Maria	— 40
Meszarics Ána	— 40	Toplák Orsa	— 30	Antolin Maria	— 40
Spilák Maria	— 20	Krizsanics Jozsef	— 60	Pok Jozsef	1 —
Üllen Ána	— 80	Krizsanics Orsa	— 40	Gyura Ferenc	— 30
Skergétv Ferenc	— 40	Hozsbatics Maria	— 30	Horvát Orsa	— 30
V küp	18 70	Horvát Martin	— 40	Raj Martin	1 —

Vörös Jozsef	2	—	Végics Helena	—	20	Antalin Agata	—	20	
Maucsec Martin	1	—	Raduha Maria	1	—	Zadravec Mária	—	60	
Zelko János	—	40	Zadravec Maria	—	20	Zver Maria	—	40	
Marics Maria	—	20	Talján Maria	—	40	Zver Mária	—	20	
	Vküp	14	60	Zver Maria	—	20	Virág Orsa	—	20

Z Doklezsovja:

Bassa Matjas	—	20	Raduha Magda	—	20	Copot Kata	—	30	
Brüncz Jozsef	—	30	Illa Ána	—	20	Jerebic Maria	—	20	
Dobrovec Ána	1	20	Kavas Kata	—	20	Düh Ána	—	20	
Forjan Orsa	—	40	Skáfar Orsa	—	20	Kavas Maria	—	20	
Spilák Agata	—	20	Hozjan Maria	—	40	Kavas Ivan	—	40	
Antolics Miklos	—	30	Végics Maria	—	40	Kavas Matjas	—	40	
Horváth Matjas	1	—	Marics Orsa	—	20	Virág Stevan	—	40	
Bassa András	1	—	Düh Maria	—	40	Motko Maria	—	20	
	Vküp	4	60	Jenes Helena	—	20	Antolin Bára	—	30

Z Adriáncz:

Kociper Martin	—	40	Szmodis Maria	—	40	Skáfar Jelene	—	20
Szmej Orsa	—	10	Zadravec Ivan	—	40	Kavas Maria	—	20
Marics Helena	—	10	Talján Kata	—	20	Kavas Orsa	—	40
Raduha Maria	—	20	Zakoics Mihál	—	40	Düh Balázs	—	40
Üllon Helena	—	40	Raduha András	1	—	Kociper Kata	—	20
Skáfar Maria	—	20	Antolin Maria	—	40	Raduha Stevan	—	20
Mertük Maria	—	20	Borovics Maria	—	30	Hozjan Orsa	—	20
Horvát Ána	—	20	Szmodis Orsa	—	20	Skáfar Geta	—	20
Kavas Orsa	—	20	Tibaot Marko	—	40	Balazsic kata	—	20
			Szmodis Stevan	—	20		Vküp	19
			Ferencsák Jürj	—	30			40

Lübleni darovniki i nabiralci! Jezusovo Szrcé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szeli miloscso, na ovom pa diko nebeszko.

65 54

Klekl Jozsef
plebanos.

40 30
25 04

8.3

38

721

54

484

605